
Документ за разглеждане в заседание

B10-0173/2024

20.11.2024

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на Комисията

съгласно член 136, параграф 2 от Правилника за дейността

относно препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим и
аерозоли
(2024/2911(RSP))

Влад Василе-Войкулеску
от името на групата Renew

Резолюция на Европейския парламент относно препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим и аерозоли (2024/2911(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 168 от него,
- като взе предвид Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО¹ (Директивата за тютюневите изделия);
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021 – 2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014²,
- като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2009 г. относно среда без тютюнев дим³,
- като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2022 г. относно укрепването на Европа в борбата с рака – към всеобхватна и координирана стратегия⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 23 ноември 2022 г. относно профилактиката, управлението и по-добрите грижи за диабета в ЕС по случай Световния ден за борба с диабета⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2023 г. относно незаразните болести⁶,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 февруари 2021 г., озаглавено „Европейски план за борба с рака“ (COM(2021)0044),
- като взе предвид предложението на Комисията от 17 септември 2024 г. за препоръка на Съвета относно среда без тютюнев дим и аерозоли за замяна на Препоръка 2009/С 296/02 на Съвета (COM(2024)0055),
- като взе предвид стартираната през декември 2021 г. инициатива на Комисията,

---

¹ ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>.

² ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ ОВ С 285Е, 21.10.2010 г., стр. 63.

⁴ ОВ С 342, 6.9.2022 г., стр. 109.

⁵ ОВ С 167, 11.5.2023 г., стр. 36.

⁶ ОВ С, C/2024/4171, 2.8.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

- озаглавена „По-здрави заедно — инициатива на ЕС за незаразните болести“,
- като взе предвид целите на ООН за устойчиво развитие, по-специално ЦУР 3 „Добро здраве и благосъстояние“,
  - като взе предвид Рамковата конвенция на Световната здравна организация от 21 май 2003 г. за контрол на тютюна („РККТ на СЗО“),
  - като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че епидемията от тютюнопушене е една от най-големите заплахи за общественото здраве, пред които някога е бил изправен светът, и че в световен мащаб тя е причина за смъртта на над 8 милиона души годишно⁷;
- Б. като има предвид, че бързо се разрастват пазарът и употребата на нови и нововъзникващи тютюневи изделия, никотинови и неникотинови изделия, като електронни цигари (е-цигари) и нагрявани тютюневи изделия⁸;
- В. като има предвид, че вторичният тютюнев дим причинява преждевременна смърт и увеличава риска от развитие на широк спектър от незаразни болести, включително рак, сърдечно-съдови заболявания и хронични респираторни заболявания; като има предвид, че аерозолите от нови и нововъзникващи продукти отделят фини и ултрафини частици, което представлява риск за здравето не само на потребителя, но и на странични лица;
- Г. като има предвид, че новите и нововъзникващите продукти, които отделят аерозоли, съдържат опасни химични вещества, за които е известно, че имат токсични и канцерогенни свойства, като формалдеhid, ацеталдеhid и акролеин⁹¹⁰;
- Д. като има предвид, че тютюнопушенето уврежда почти всеки орган в тялото и

---

⁷ СЗО, Tobacco fact sheet (Информационен бюлетин за тютюна), 2020 г., <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>.

⁸ Доклад на Комисията от 15 юни 2022 г. за установяването на съществената промяна в обстоятелствата по отношение на тютюневите изделия с нагряване съгласно Директива 2014/40/ЕС (COM/2022/0279 final).

⁹ Almeida-da-Silva, С. и др., ‘Effects of electronic cigarette aerosol exposure on oral and systemic health’ („Последици от експозицията на аерозоли от електронни цигари върху оралното и системното здраве“), *Biomedical Journal*, том 44, брой 3, 24 юли 2020 г., стр. 252 – 259, <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8358192/>.

¹⁰ Pieper, Е. за Германския федерален институт за оценка на риска, ‘Health risk assessment: Novel Tobacco Products, E-Cigarettes and related products’ (Оценка на риска за здравето: Нови тютюневи изделия, електронни цигари и свързани с тях изделия), представяне пред следните комисии на Европейския парламент: комисия по икономически и парични въпроси, комисия по заетост и социални въпроси, комисия по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните, комисия по промишленост, изследвания и енергетика и комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите, [https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20\(BfR\).pdf](https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20(BfR).pdf).

причинява много заболявания, включително рак, сърдечни заболявания, инсулт, белодробни заболявания, диабет тип 2 и хронична обструктивна белодробна болест;

- Е. като има предвид, че вторичната експозиция на тютюнев дим и аерозоли оказва непропорционално въздействие върху уязвимите групи, включително децата, бременните жени и възрастните хора;
- Ж. като има предвид, че в европейския план за борба с рака се определя целта до 2040 г. да се създаде „поколение, неупотребяващо тютюн“, при което по-малко от 5% от населението да използва тютюн; като има предвид, че увеличаването на средата без тютюнев дим вече е допринесло за подобряване на нивата както на смъртност, така и на заболяемост;
- З. като има предвид, че сред възрастните респонденти на проучването на Евробарометър от май – юни 2023 г., посветено на отношението на европейците към тютюневите и свързаните с тях изделия¹¹, 3% са настоящи ползватели на електронни цигари, а 2% са редовни ползватели на нагреваеми тютюневи изделия, като в сравнение с 2020 г. техният брой значително се е увеличил;
- И. като има предвид, че обезпокоителен аспект на навлизането на новите и нововъзникващите тютюневи, никотинови и неникотинови изделия е тяхната привлекателност сред младите хора, а в някои случаи дори сред децата;
- Й. като има предвид, че според проучването на Евробарометър, 54% от настоящите и бившите пушачи са започнали да пушат преди да са навършили 19-години, а 14% са започнали преди да са навършили 15-години.
- К. като има предвид, че данните на Евробарометър показват, че 74% от анкетираните са имали досег с хора, които пушат на открити тераси, а 71% от анкетираните са имали досег с хора, които на такива места употребяват електронни цигари и нагреваеми тютюневи изделия; като има предвид, че има силна обществена подкрепа за забрана на тютюнопушенето в открити пространства, където не може да се гарантира социално дистанциране, включително паркове, плажове и входове на обществени сгради;
- Л. като има предвид, че в действащата препоръка на Съвета (2009/С 296/02)¹² се препоръчва на държавите членки да прилагат Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и съответно им се предоставят насоки как да спазват правните им ангажименти за защита на хората от вторичен дим на всички работни места на закрито, в обществени пространства на закрито и в обществения транспорт;
- М. като има предвид, че всички държави – членки на ЕС, са страни по Рамковата

---

¹¹ Европейска комисия: Генерална дирекция „Комуникации“ и Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“, ‘Special Eurobarometer 539: Attitudes of Europeans towards tobacco and related products – May-June 2023’ (Специално проучване на Евробарометър № 539: Нагласи на европейците към тютюневите и свързаните с тях изделия – май - юни 2024 г.), 2024 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2875/020758>.

¹² ОВ С 296, 5.12.2009 г, стр. 4.

конвенция на СЗО за контрол на тютюна, а принцип 1 от насоките на препоръката на Съвета за прилагане на член 8 предвижда, че за да се осигури защита от излагане на тютюнев дим и да се създаде среда, която е 100 % без тютюнев дим, се изисква пълно премахване на тютюнопушенето и тютюневия дим в определени пространства или среди;

- Н. като има предвид, че Конференцията на страните по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна призна, че нагреваемите тютюневи изделия са тютюневи изделия, които са предмет на разпоредбите на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, както е отбелязано в Решение FCTC/COP8(22)¹³; като има предвид, че към страните по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна е отправен настоятелен призив да дадат приоритет на мерките, които защитават хората от излагане на емисии от нагреваеми тютюневи изделия, и изрично да разширят обхвата на законодателството за среда без тютюнев дим, като включат в него нагреваемите тютюневи изделия;
- О. като има предвид, че регулирането на нагреваемите тютюневи изделия и новите и нововъзникващите никотинови и неникотинови продукти продължава да бъде разпокъсано в целия ЕС, което затруднява националните органи да прилагат националното законодателство;
- П. като има предвид, че предложеното преразглеждане на препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим (предложението на Комисията) цели да защити по-добре хората, особено децата, младите хора и бременните жени, от въздействието на вторичния тютюнев дим и аерозолите, и препоръчва разширяване на политиките за среда без тютюнев дим, така че да обхванат ключови открити пространства като обществени детски площадки, увеселителни паркове, плувни басейни, здравни и образователни заведения, обществени сгради и спирки на обществения транспорт;
- Р. като има предвид, че в предложението на Комисията също така се препоръчва държавите членки да разширят политиките за среда без тютюнев дим, така че да обхванат нови и нововъзникващи продукти, като нагреваемите тютюневи изделия и електронните цигари, и да обменят най-добри практики и да засилят международното сътрудничество с цел максимално засилване на въздействието на мерките, предприети в целия ЕС;
- С. като има предвид, че Комисията ще предостави подкрепа чрез преки безвъзмездни средства в размер на 16 милиона евро от програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, докато 80 милиона евро от програмата „Хоризонт Европа“ вече са предназначени за засилване на регулирането на тютюневите, никотиновите и свързани с тях изделия, както и за превенция на пристрастяването; като има предвид, че Комисията също така ще разработи набор от инструменти за превенция в подкрепа на защитата на здравето на децата и младите хора;

---

¹³ Решение FCTC/COP8 (22) на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна от 6 октомври 2018 г., озаглавено „Нови и нововъзникващи тютюневи изделия“.

Т. като има предвид, че изпълнението на препоръката следва да бъде наблюдавано редовно, за да се измерва напредъкът към постигане на нейните цели и да се установят пропуските в усилията да се увеличи средата без тютюнев дим и аерозоли;

Общи забележки

1. заявява отново решителната си и постоянна подкрепа за целта до 2040 г. да се създаде „поколение, неупотребяващо тютюн“, както е посочено в европейския план за борба с рака; подчертава необходимостта от увеличаване на усилията, за да се гарантира действителното постигане на тази цел;
2. приветства предложението за актуализирана препоръка на Съвета; счита, че нарастването на употребата на нагреваеми тютюневи изделия, електронни цигари и други отделящи аерозоли изделия в обществени открити и затворени пространства представлява риск за общественото здраве;
3. подчертава, че няма доказани безопасни нива на излагане на дим и аерозоли;
4. подчертава, че законите за среда без тютюнев дим пазят и служат за защита на здравето на непушачите и са популярни, тъй като насърчават пушачите да се откажат от тютюнопушенето¹⁴;
5. призовава държавите членки да разширят забраните за пушене на обществени места, така че да бъдат обхванат нагреваемите тютюневи изделия, електронните цигари и други отделящи аерозоли продукти;
6. призовава държавите членки да разширят тези забрани, така че те да обхванат ключови открити пространства, включително ресторанти на открито, кафенета и барове, работни места, зони в близост до здравни заведения, образователни заведения, здравни заведения и други заведения за полагане на грижи, обществен транспорт, включително автобусни и трамвайни спирки, както и железопътни гари и перони, летища и зони за отдих и други зони, където се събират и концентрират много хора;
7. счита, че тези забрани следва да бъдат така формулирани, че да гарантират възможно най-висока степен на защита за децата, младите хора и бременните жени;
8. призовава Комисията и държавите членки да предприемат проучвания и да насърчават по-нататъшни изследвания относно рисковете, свързани с вторичната експозиция на нагреваеми тютюневи изделия и аерозоли, включително от електронни цигари;
9. изразява загриженост във връзка с нарастващите рискове за общественото здраве, породени от разрастването на черния пазар на електронни цигари; подчертава, че

---

¹⁴ СЗО, Tobacco fact sheet (Информационен бюлетин за тютюна), 2020 г., <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>.

липсата на контрол върху безопасността и произхода на тези продукти застрашава общественото здраве; призовава Комисията и държавите членки да наложат по-строги мерки за предотвратяване на незаконното навлизане на пазара на такива продукти;

10. приветства факта, че чрез програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ (EU4Health) Комисията предоставя финансиране в подкрепа на държавите членки при прилагането на здравните политики, включително препоръчаните мерки; изразява обаче сериозна загриженост относно липсата на дългосрочни инвестиции в здравеопазването;
11. призовава Комисията да предложи, в рамките на настоящия парламентарен мандат, преразглеждане на Директивата за тютюневите изделия, след като е разгледала научните оценки на рисковете за здравето, свързани с електронните цигари, нагриваемите тютюневи изделия и новите тютюневи изделия, включително оценките на рисковете от използването на тези изделия в сравнение с употребата на други тютюневи изделия;

Докладване

12. приканва Комисията да докладва на Парламента и на Съвета четири години след приемането на настоящата резолюция относно напредъка по нейното изпълнение и относно изпълнението на препоръката на Съвета в държавите членки;
  - o
  - o o
13. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на държавите членки, Съвета, Комисията и Световната здравна организация.